

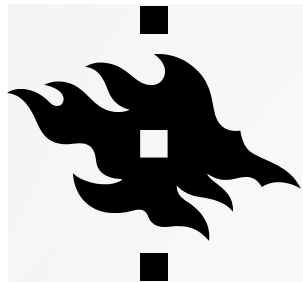
MONIAMMATILLISEN TIIMIN HYÖDYT KUSTANNUSNÄKÖKULMASTA

Paulus Torkki
2.3.2021

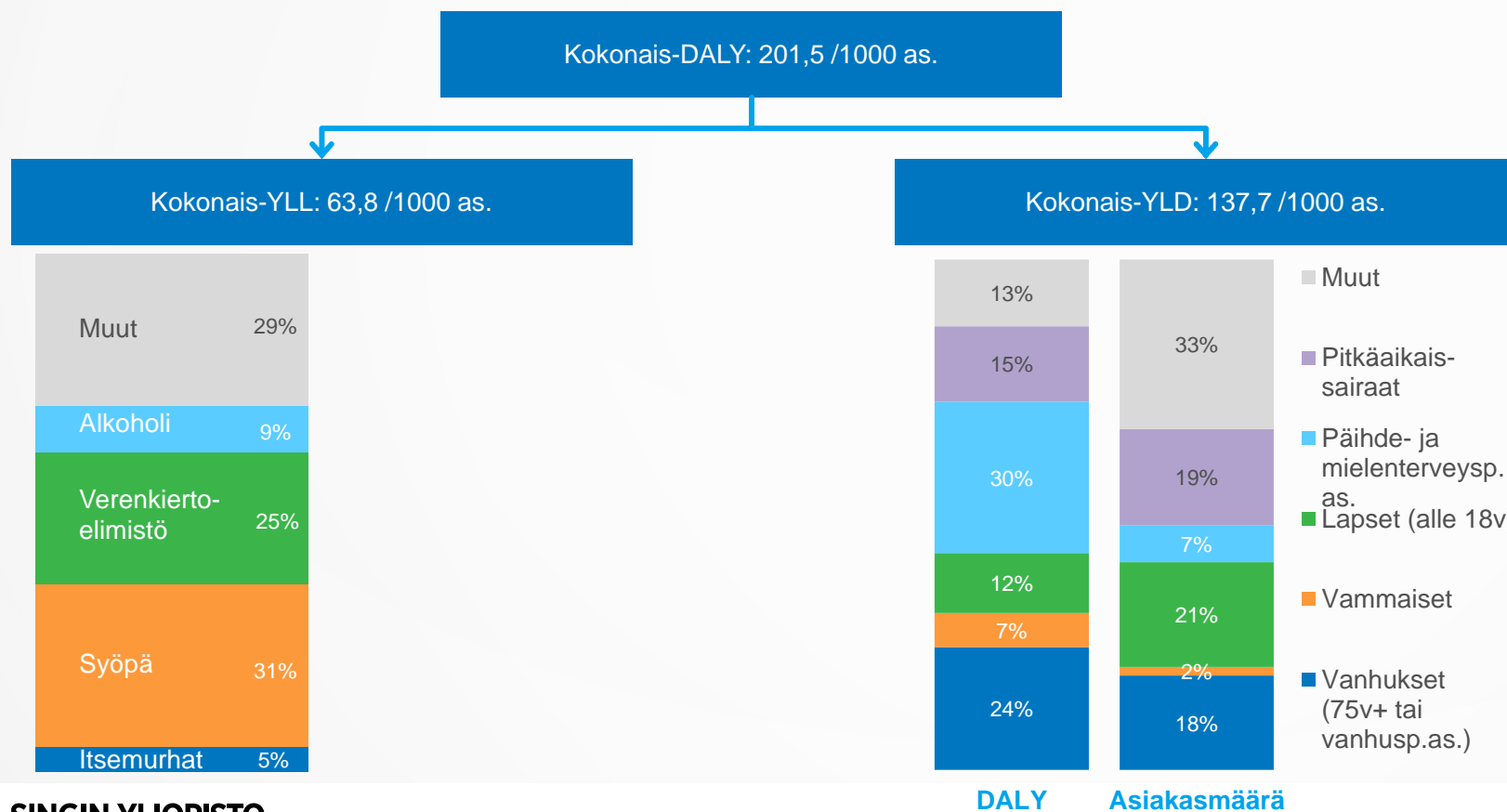
RAKENNE

- Taustaa: mistä puhutaan?
- Miksi tiimimalli?
- Kustannusten arviointi

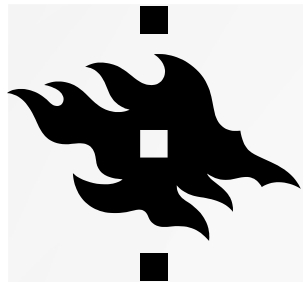

MISSÄ SUOMEN SOTE:N SUURIMMAT HYVINVOINTIVAJEET?

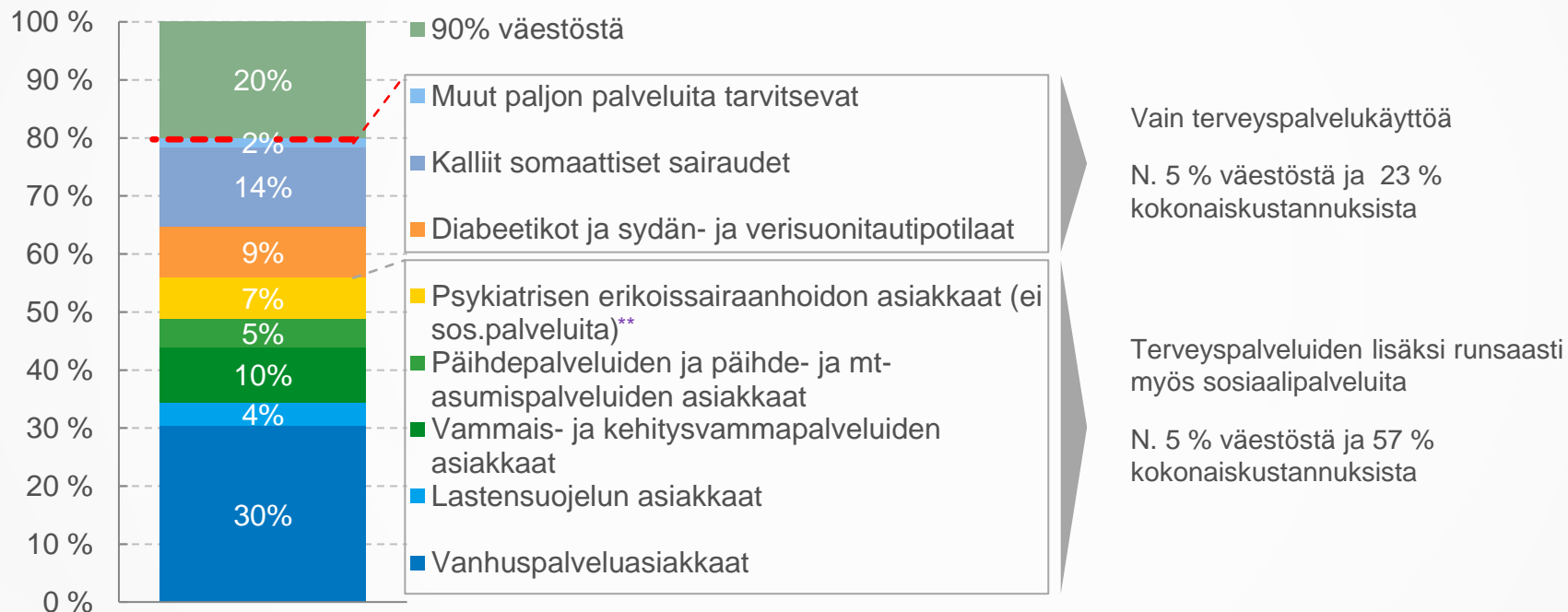
Kuva 29 DALY, YLL ja YLD Eksotessa (pl. Imatra) vuonna 2015

DALY = Disability Adjusted Life Years
YLL = Years of Life Lost
YLD = Years Lived with Disability

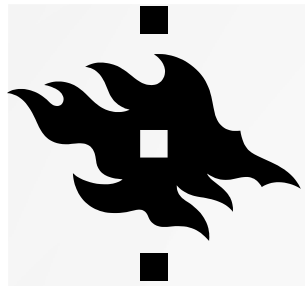

MITEN SOTE-KUSTANNUKSET JAKAUTUVAT ASIAKKAITTAIN?

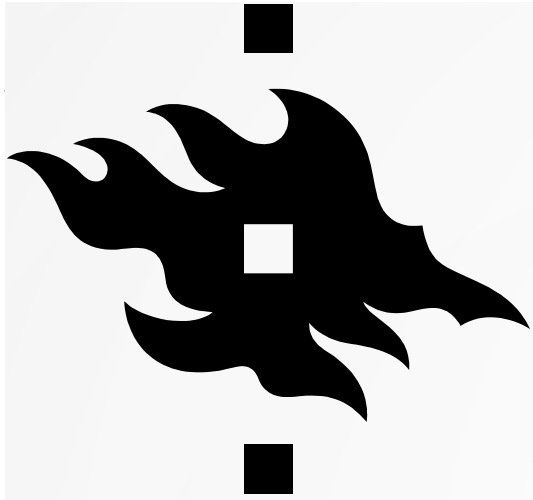
*Kukin asukas on luokiteltu vain yhteen ryhmään, jotta kenenkään kustannuksia ei laskettaisi kahteen kertaan. Mikäli asukas palvelunkäyttönsä puolesta kuuluisi useampaan ryhmään, on hänet luokiteltu listalla alimpaan mahdolliseen ryhmään. Vammais- ja kehitysvammapalveluiden asiakkaat eivät siten sisällä niitä vammaisia henkilöitä, jotka ovat vanhuspalveluiden tai lastensuojelun asiakkaita. Päihdepalveluiden asiakkailla on voinut olla myös psykiatriaa, mutta psyk. esh:n asiakkailla ei ole päihdepalveluita. Psykiatrisen erikoissairaanhoidon potilaat on tässä jaottelussa laskettu sosiaalipalveluiden asiakasryhmään vaikka niillä ei olisi sosiaalipalveluita tarkastelujaksona ollut. Ryhmä "kalliit somaattiset sairaudet" sisältää vain ne potilaat, jotka eivät ole sosiaalipalveluiden tai mielenterveyspalveluiden tai psykiatrian asiakkaita.

Lähde: NHG analyysi, Oulun sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kertyminen väestössä, Lääkärilehti 48/2013

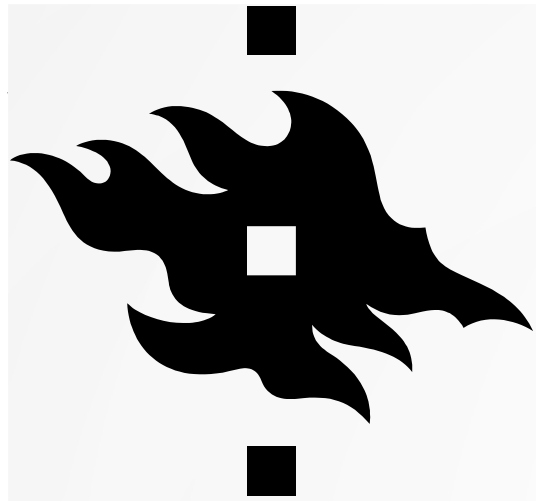

MITÄ SIIS?

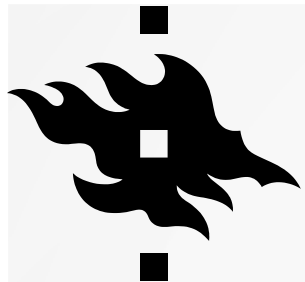
- Kun tarkastellaan hyötyjä kustannusnäkökulmasta:
 - ASIAKAS-/POTILASRYHMÄSUUNTAINEN TARKASTELU
 - Mitä saatiin aikaan (hyvinvointi, yhteiskunnallinen vaikuttavuus)?
 - Mitkä olivat asiakas-/potilaskohtaiset kustannukset?
 - Tehdään oikeita asioita
- Tottakai vastaanottoiminnassa myös toiminnan tuottavuudella on suuri merkitys
 - Tehdään asiat oikein

MIKSI TIIMIMALLI?

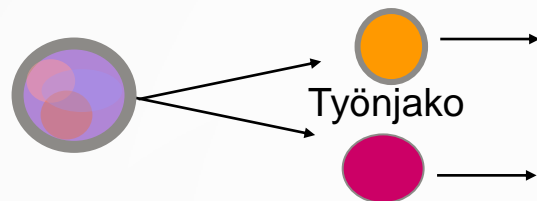

OSAAMINEN ERIKOISTUU

TUOTANNON ORGANISOINTI: TYÖNJAKO, ERIKOISTUMINEN, STANDARDOINTI

**Omavarais-
talous**

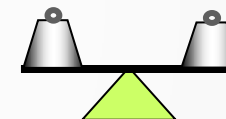

**Tuottavuus:
vähemmällä
enemmän***

Piirilääkäri

*Kunnanlääkäri +
terveydenhoitaja /
kätilö*

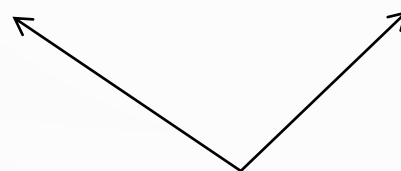
*Sote-keskus: 12 lääkäriä joista 3
erikoislääkäriä, labra, röntgen,
sairaanhoitajia, diabeteshoitajia,
sosiaalityöntekijöitä,*

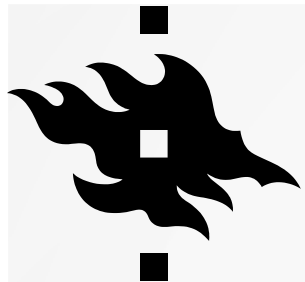
Asiantuntija

Työpari, tiimi

Organisaatio

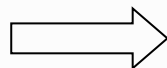
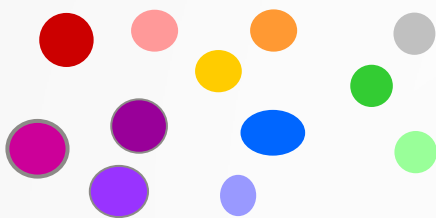

Minkälaisia prosesseja ?

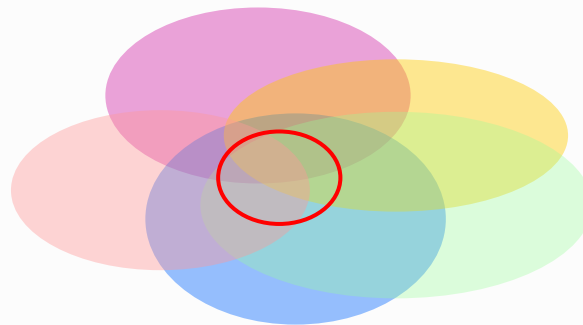

INTEGRAATION JA KOORDINAATION ERO

Tietoa, näkökulmia

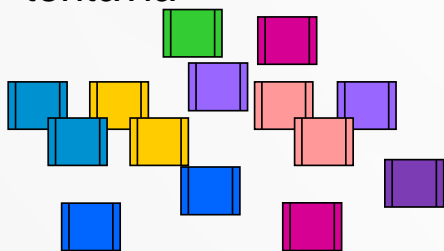

INTEGRAATIO

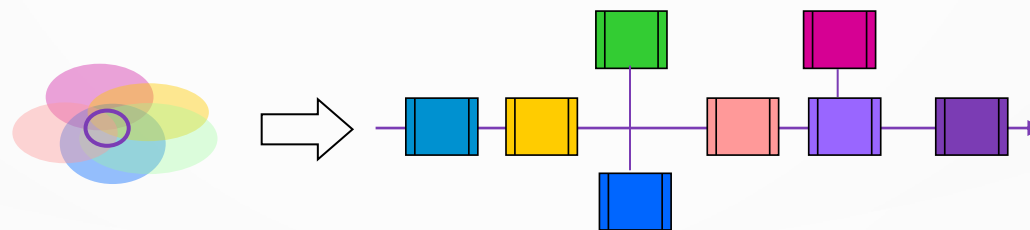

Monen toimijan
yhdessä tuottama
tulkinta
tilanteesta:
diagnoosi,
suunnitelma

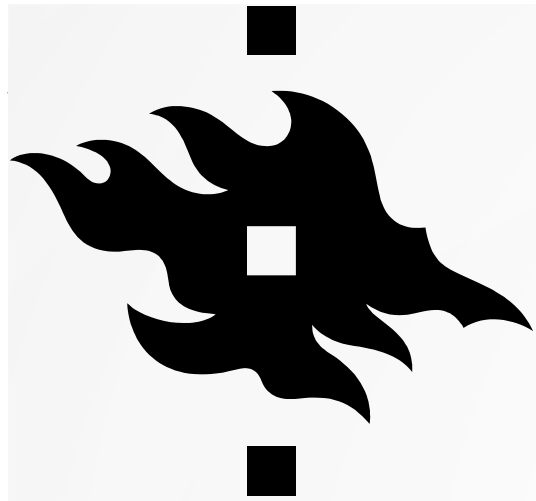
Kompetenssejä,
tehtäviä

KOORDINAATIO

Monen toimijan
yhdessä tuottama
prosessi

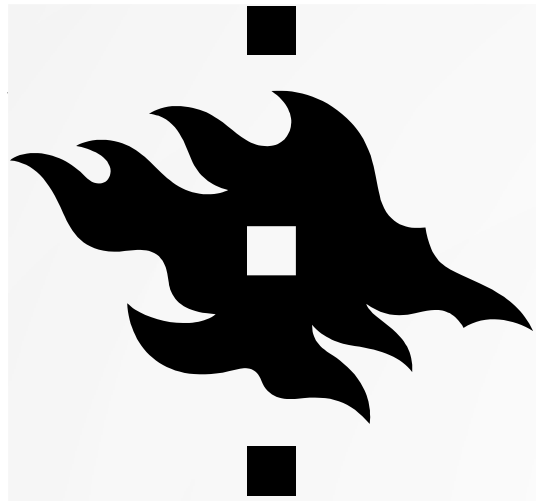
ASIAKKAIDEN/POTILAIDEN TARPEET MUUTTUVAT

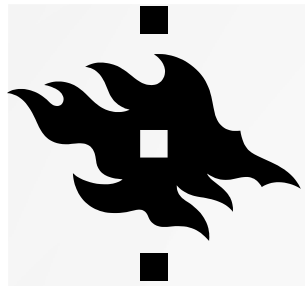
TIIMIMALLEJA VOI OLLA ERILAISIA

- Koska kyseessä on ”nopeatempoinen toiminta” on kustannustehokkuus riippuvainen implementoinnista ja päivittäisestä johtamisesta
 - Tämä ei tarkoita, että hyviä käytäntöjä ei voitaisi kuvata ja myös soveltaa

HYÖDYT JA KUSTANNUKSET

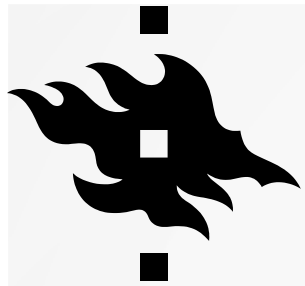
MITEN HYÖTYJÄ JA KUSTANNUKSIA MITATAAN?

- Sovellettu Quadruple Aim (IHI)
- Vaikuttavuus
 - Saivatko satunnaiskävijät avun?
 - Mikä on jatkuvassa tarpeessa olevien hyvinvointi ja hoitotasapaino?
- Laatu
 - Hoidon saatavuus
 - Hoidon jatkuvuus
 - Asiakaskokemus
- Kustannukset
 - Per asiakas
 - Per kontakti
- Henkilöstökokemus

MITEN TAVOITTEET ON MÄÄRITETTY?

- Parantaa saatavuutta?
- Tavoitellaanko kustannusvaikuttavuutta vai vastaanoton kustannustehokkuutta?

KUSTANNUSTEN HIERARKIA

Kokonaiskustannukset

Arvovalinnat

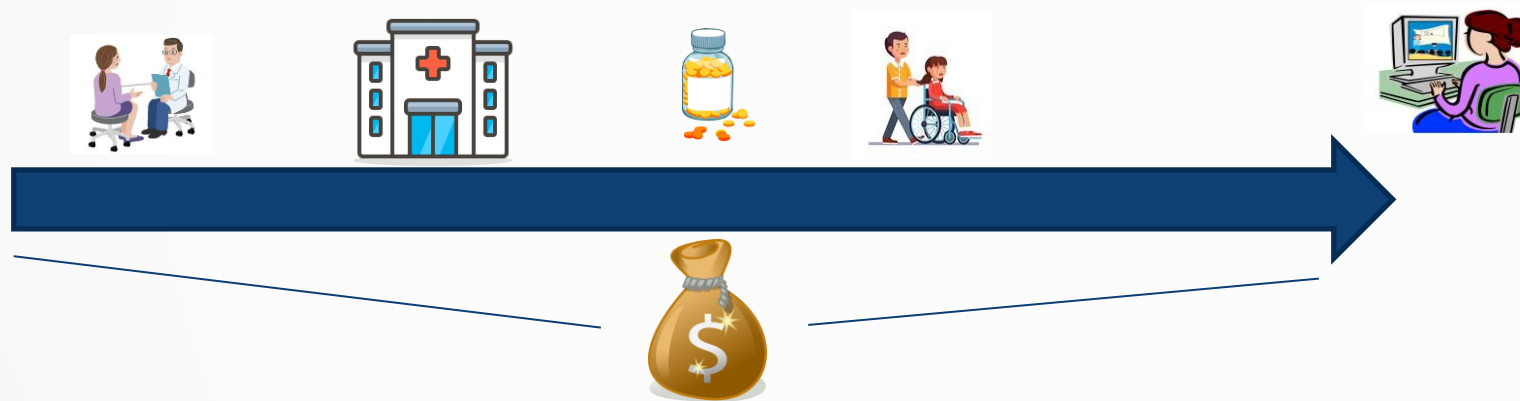
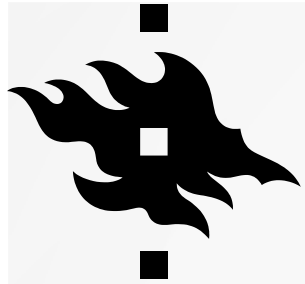
Kustannukset per asiakas

Palvelu- ja hoitoketjun sujuvuus
ja vaikuttavuus

Kustannukset per kontakti

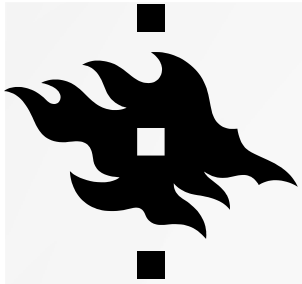
Toimintaprosessien tehokkuus

ASIAKASKOHTAISIA KUSTANNUKSIÄ PITÄÄ SEURATA (+VAIKUTTAVUUS)

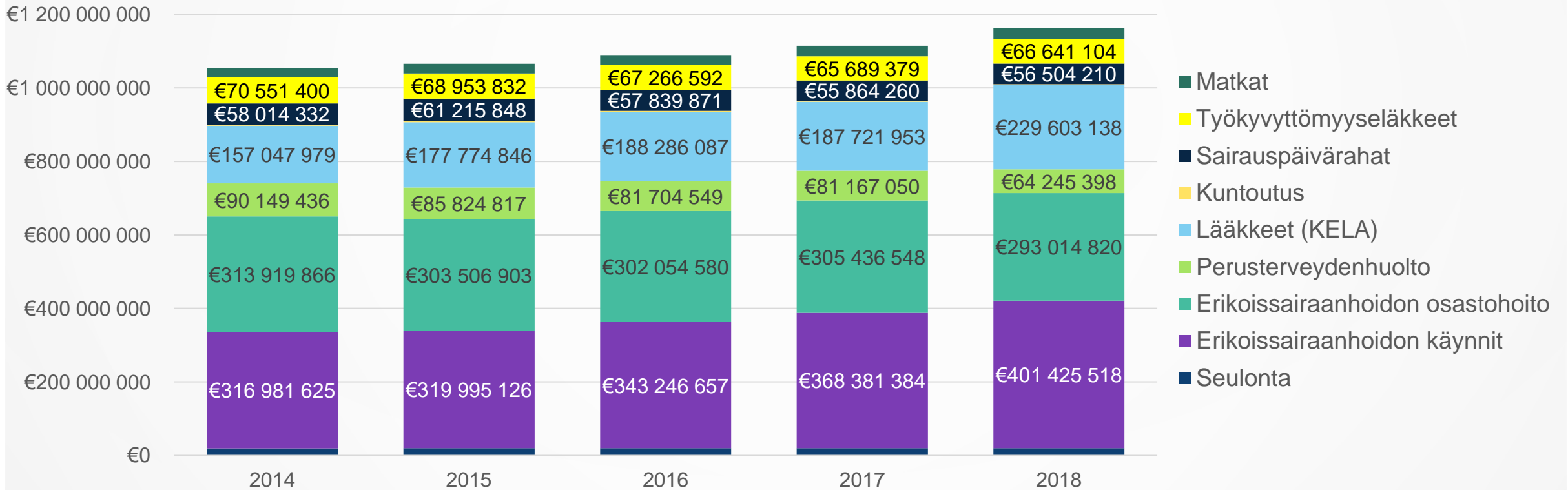

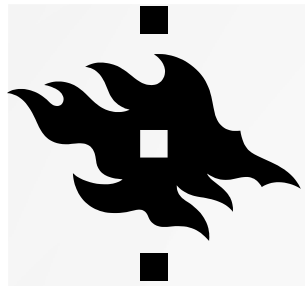
SOTE-palvelut

KELA: lääkkeet, työkyvyttömyys, kuntoutus

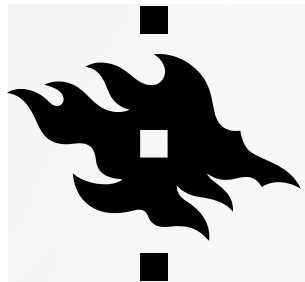
HUOM!! EPÄSUORAT KUSTANNUKSET ESIMERKKI SYÖVÄSTÄ

SIISPÄ KESKEISIÄ KYSYMYKSIÄ KUSTANNUSTEHOKKUUDEN KANNALTA

- Ohjautuuko tiimiin oikeat asiakkaat ja potilaat?
 - Eihän taas hoideta/palvella liian raskaasti?
- Miten tiimin toimintamalli toteutetaan (sisäiset konsultaatiot yms)
 - Palvelu- ja hoitoprosessit
 - Roolit ja yhteistoiminta

ESIMERKKI ASIAKASRYHMÄKOHTAISESTA MITTAUSTAVASTA: T2D POTILAAT

- Epätieteellisenä huomiona: Hollannin ja Suomen mallit lähempänä ”tiimimallia” kuin muiden maiden ”GP-vetoiset”-mallit

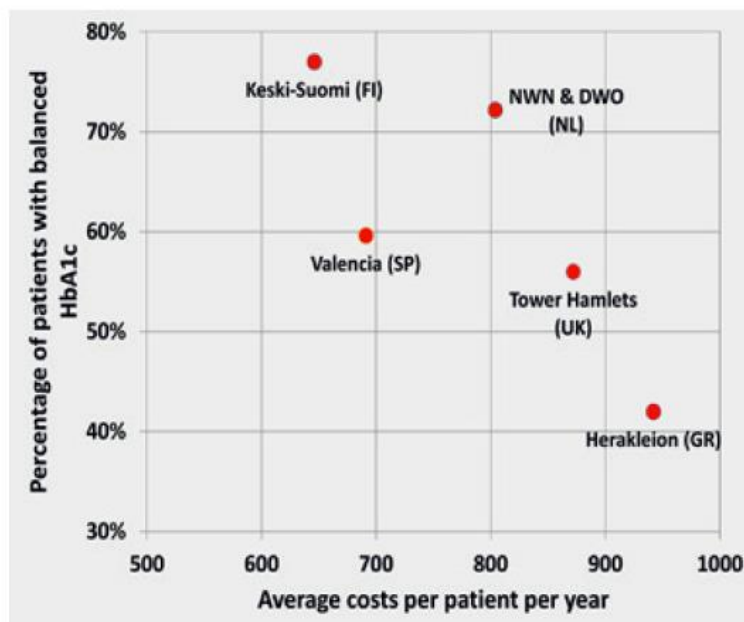

Figure 4-6 Relationships between costs and proportion of balanced patients (HbA1c<53 mmol/mol)

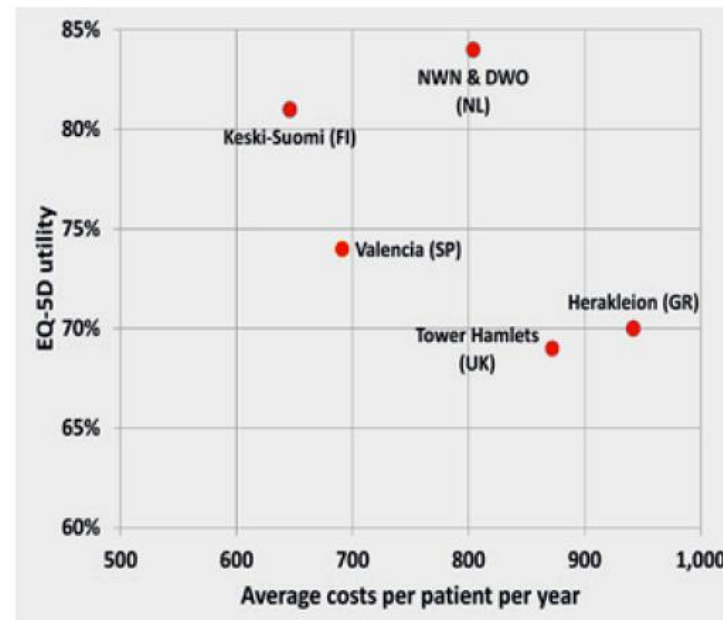
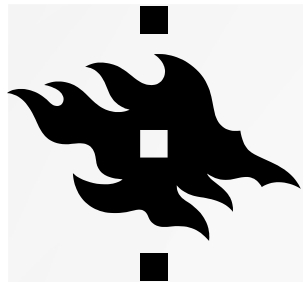

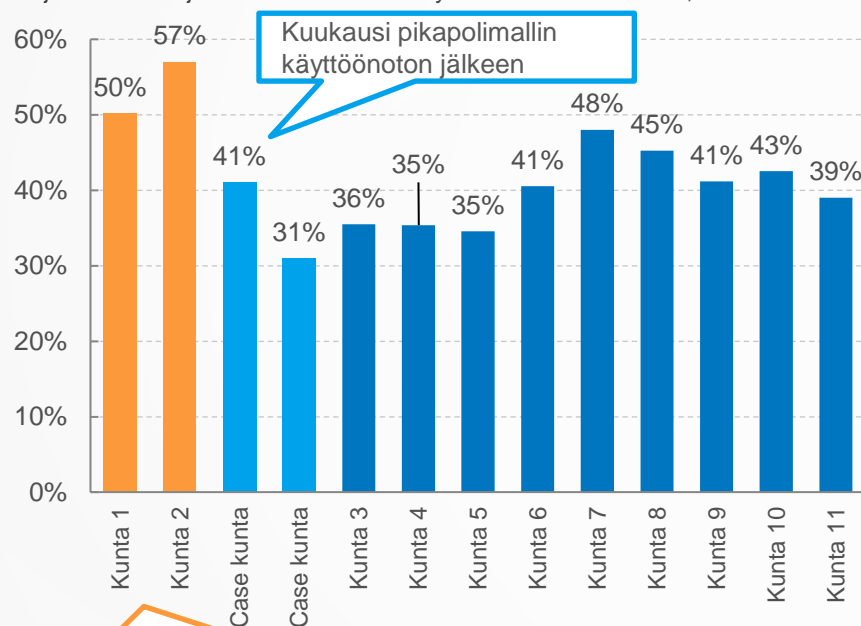
Figure 4-7 Relationships between average costs per patient per year (PPP for 2011) and EQ-5D utility

TIIMIMALLIESIMERKKI TERVEYSPUOLELLA

Pikapoli kasvattaa hoitajavastaanottojen osuutta

Hoitajavastaanottojen osuus kaikista terveysasemavastaanotoista, %

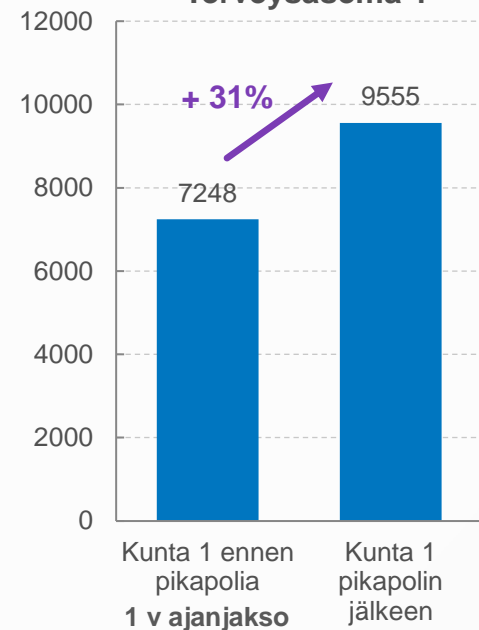
Pikapolimalli käytössä vuoden verran

Samalla lääkäreiden käyntituottavuus paranee

Virka-ajan lääkäriavustukset per terveysasema

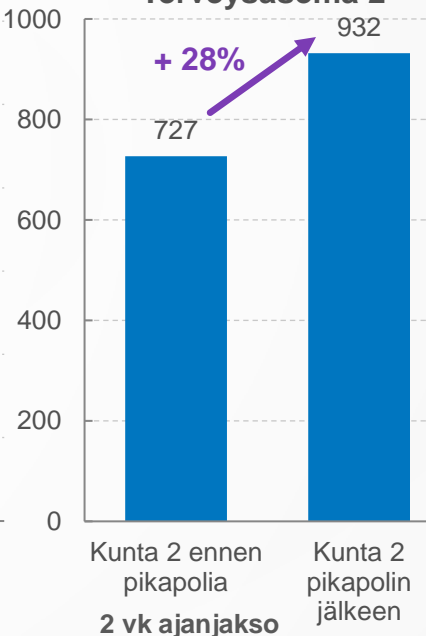
Väestöpohja 22 114

Terveysasema 1

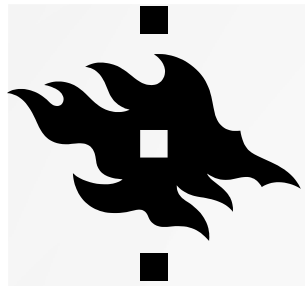

Väestöpohja 64 995

Terveysasema 2

Laskennallinen tuottavuuspotentiaali jopa 35 % (kustannussäästöpotentiaali)

POHDINTAA

- ”Maali liikkuu”
- Moniammatillisen tiimimallin kustannustehokkuudesta ei voida muodostaa yksiselitteistä näyttöä
 - Riippuu kontekstista, asiakas- ja palveluohjauksesta, toimintaprosessien käytännön toteutuksesta jne
- Kuitenkin on hyvä tutkia ja kerätä tietoa → keskeiset onnistumiseen vaikuttavat tekijät ja kustannusajurit
 - Näyttäisi siltä, että asiakas- ja potilasryhmissä, joissa systemaattisesti tarvitaan useampaa eri ammattilaista, on tehokkaampaa hoitaa tiimimallilla kuin ”lähetemallilla”
 - **Keräättehän te rutiinisti asiakaskohtaiset kustannukset (ml. Oleelliset epäsuorat kustannukset) ja hoidon/palvelun lopputulokset?** Siitä näyttöä syntyy...
- Aiheesta on menossa useampikin väitöskirjatutkimus ja tutkittua tietoa saadaan lisää...

MITTAAMINEN ASIAKASSUUNTAISEKSI

- Kysy asiakkaalta
- Mittaa kustannukset asiakaskohtaisesti
 - Sote-keskus
 - Sote-palvelut
 - Kokonaiskustannukset huomioituna epäsuorat...
- Analysoi toimintaa asiakasryhmittäin